2014 TÜRK DIŞ TİCARET REJİMİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

21.02. 2014

Hazırlayan:

ERAY SANVER

Yeminli Mali Müşavir

1. DIŞ TİCARET İŞLEMLERİ İLE İLGİLİ GENEL BİLGİLER

- **1.1.Dış Ticaret Nedir?**
- İki veya daha fazla ülke arasındaki mal ve hizmet alışverişine Dış Ticaret denir. Gerek mal gerekse hizmetlerin ülke sınırları dışına satılması (ihracat) veya diğer ülkelerden satın alınması (ithalat) dış ticaretin konusudur.

- **1.2.Dış Ticaretin İşletmeler için Önemi Nedir?**
  Dış Ticaretin işletmeler için önemini aşağıdaki ana başlıklar da özetleyebiliriz;
- Bir malı daha iyi ve ucuz üretebilenlerin sahip olabileceği pazara hakim olma
- avantajından yararlanabilmek,
- İç ve dış fiyatlar arasındaki farklılıklardan yararlanabilmek,
- Fazla ürettiği malları süratle paraya çevirerek değerlendirme,
- Yatırım mallarını daha kolay,hızlı ve ucuz temin edebilmek
- Sermaye birikimi sağlamak
- Yeni iş sahalarının açılmasını sağlamak,
- Ulusal ve uluslararası teşvikler ve yardımlardan yararlanmak
- Diğer nedenler

- **1.3.Dış Ticaretin Diğer Disiplinler ile İlişkileri Nasıldır?**
- Dış Ticaret ile Gümrük
- Dış Ticaret ile Bankacılık
- Dış Ticaret ile İthalat
- Dış Ticaret ile İhracat
- Dış Ticaret ile Kambiyo
- Dış Ticaret ile Muhasebe ve Vergi

Disiplinleri arasındaki ilişki mutlak , tamamlayıcı ve zorunludur.

- DIŞ TİCARETTE KULLANILAN BELGELER(1)
- O-Faturalar
- -Proforma Fatura
- -Ticari Fatura(Orijinal Fatura)
- -Navlun Faturası(Freight Invoice)
- -Konsolosluk Faturası(Consular Invoice)
- -Tasdikli Fatura (Certified Invoice)
- -Özel Fatura
- O-Gümrük Beyannameleri
- O-Malın Yüklendiğini Gösteren Belgeler
- -Konşimento (Bill of Lading)
- -Nakliyeci Makbuzu(forwarder's Certificate of receipt-FCR)
- -Karayolu Taşıma Belgesi(CMR International Consigment Note/CMR Road Waybill)
- -Tır Karnesi
- -Hamule Senedi(Railway Bill)
- -Karma Taşıma Belgesi (FIATA Combıned Transport Document)
- -House Bill Of Lading
- O-Sigorta Poliçeleri

1.4.Dış Ticaret ile ilgili Uluslararası Kuralları Belirleyen Kurumlar Kimlerdir?

- Milletlerarası Ticaret Odası
- Birleşmiş Milletler
- D.T.Ö.
- Bölgesel Ekonomik Örgütler (A.B. Mercousur, Gulf Countries)
- Dünya Gümrük Örgütü

1.5.Dış Ticaret ile ilgili Bazı Kavramlar

- **1.5.1.İthalat**
- Yabancı ülkelerde üretilmiş malların, alıcılar tarafından satın alınarak ülkeye getirilmesidir. Dış alımda denilmektedir. İhracatın karşıtıdır ve onunla birlikte bir ülkenin dış ticaret dengesini oluşturur. İthalat, özel ya da tüzel kişilerce kamu iktisadi kuruluşları ya da devlet tarafından doğrudan yapılabilir.

1.5.Dış Ticaret ile ilgili Bazı Kavramlar

İthalat çeşitleri aşağıdaki gibi sıralanabilir.

- **Akreditifli ithalat:** Alıcının, malın sevkinden önce bir banka aracılığıyla satıcının bulunduğu yerdeki bankası nezdinde malın sevk belgesinin teslimi karşılığında ödenmek üzere kredi açtırmasıdır.
- **Mal karşılığı ithalat:** Malın gümrüklenmesi işleminden sonra bedelini ödeyerek belgenin çekilmesi ile gerçekleşen ithalattır.
- **Bedelsiz ithalat:** Vergisi olmaksızın ülkeye sokulan mallar (özel eşyalar, hediyeler vb)dır.
- **Belge karşılığı ithalat:** Malın gelmiş olma şartı aranmaksızın ithalat yapılan ülkeden yola çıkarılmış olduğunu gösteren belgenin bedelini ödeyerek bankadan belge alınması ile gerçekleştirilen ithalattır.
- **Kredili İthalat:** Bedeli daha sonra ödenmek üzere yapılan vadeli ithalattır.
- **Geçici Kabullü İthalat:** İhraç etme amacıyla yapılan ithalattır.
- **Konsinye İthalat:** Satışın yapılması ve belirli bir vade sonunda mal bedelinin transfer edilmesi şartıyla yapılan ithalattır.

1.5.Dış Ticaret ile ilgili Bazı Kavramlar

1.5.2.İhracat

- Bir malın yabancı ülkelere satılması ve bu amaçla yurt dışı edilmesine **ihracat** denir.

1.5.Dış Ticaret ile ilgili Bazı Kavramlar

- **1.5.3.Transit Ticaret**
  Transit ticaret, yurt dışında veya serbest bölgede yerleşik bir firmada veya antrepoda bulunan bir malın , ülkeye girmeden ve gümrük işlemlerine tabi tutulmadan üçüncü bir ülkeye gönderilmesi veya serbest bölgede yerleşik bir firmaya ya da antrepoya nakledilerek burada satılması işlemidir.
- **1.5.4.Döviz**
  Yabancı ülke paralarına **döviz** denmektedir. Nakit şeklinde paraya "**efektif**", nakde dönüştürülebilir herhangi bir araç şeklinde olanlara (banka havalesi, ödeme emri, döviz poliçeleri, mevduat sertifikaları, seyahat çekleri vb.) da "**döviz**" adı verilmektedir.
- **1.5.5.Kambiyo**
  Kambiyo, para ya da para yerine geçen belgelerin değiştirilmesi işlemidir.
- **Kambiyo Mevzuatı:** Para ve diğer menkul kıymetler ile maden ve taşların iç piyasada tedavülü ve ülkeden ihraç veya ülkeye ithaline ilişkin usul ve esasları düzenleyen hukuki metinler bütününe kambiyo Mevzuatı denilir.
- **1.5.6.Konvertibl Dövizler:** Uluslararası para piyasalarında bütün ülkelerce kabul gören ve bu sebeple bir diğer ülke parasına serbestçe çevrilebilme imkânına sahip dövizlerdir.
- **1.5.7.Gümrük**
  Bir ülkeye giren ve çıkan mal ve hizmet hareketleri ile kişilerin denetim,gözetim ve gümrük işlemlerinin yapıldığı yerdir .
- **1.5.8.Serbest Bölge**
  Serbest bölgeler, bulundukları ülkenin siyasi sınırları içinde yer alan, fakat Dış Ticaret, Vergi ve Gümrük Mevzuatı açısından gümrük hattı dışında sayılan bölgelerdir.
- **1.5.9.Sigorta**
  Sigorta ettirenin menfaatlerinin malların zarar ve ziyan riskine karşı korunduğu güvence sistemidir.

1.5.Dış Ticaret ile ilgili Bazı Kavramlar

- **1.5.10.Dış Ticaret Politikaları**
  Devletleri ülke ekonomisi ve sanayisini korumak amacıyla ithalat ,ihracat ve diğer dış ticaret araçları vasıtasıyla yaptığı düzenlemelere denir.
- **Dış ticaret politikası araçları**
  Gümrük tarifeleri: Devletin, belirli amaçları elde etmek için dış ticarete müdahale etmede en çok kullandığı araçlardan en başta geleni gümrük tarifeleridir. Malların, ülke sınırlarından geçişi sırasında alınan vergilerdir.

  Tarife dışı Engeller: Gümrük tarifelerinin dışında genellikle döviz çıkışına yol açan işlemleri kısıtlamak için hükümetin tek taraflı kararı ile uygulamaya konan müdahale önlemleridir.:

  Miktar kısıtlamaları: Devletin ithalatı doğrudan doğruya belirli miktarla sınırlandırmasına dayanan uygulamaları kapsar. Bunlar, ithalat kotaları, yasaklamalar ve döviz kontrolü gibi önlemlerdir.

  Tarife benzeri faktörler: Bunlar da gümrük tarifeleri gibi ithalatı pahalılaştırıp yerli üretimin karlılığını artıran, yani fiyat mekanizması yoluyla serbest ticarete müdahale niteliğinde olan önlemlerdir.

  Görünmez engeller: Bu önlemler devletin halk sağlığı veya kamu güvenliği gibi nedenlerle çıkartmış olduğu idari, teknik düzenleme veya standartları kapsar. Her ne kadar konuluş amaçları farklı olsa da dış ticareti sınırlandırdıkla ölçüde bir tür dış ticaret engeli niteliği taşırlar.

  "Gönüllü" Kısıtlamalar: Bunlar ithalatçı ülkenin piyasasını bozduğu gerekçesi ile üretici ülkelerin mal ihracını sınırlandırmaya yönelik kotalardır. İthalat kotalarından farkları, ithalatçı ve ihracatçı ülkeler arasında anlaşmaya dayanması ve karşı tarafın ihracatı üzerine konulmuş olmalarıdır. Bunlara aynı zamanda **kota** da denir.
  İhracatın özendirilmesi: Dış ticaret politikası araçları, her zaman ithalatın sınırlandırılmasına yönelik olmaz. Amaç, bazen ihracatın ya da genel olarak döviz kazandırıcı işlemlerin özendirilmesi olabilir.

1.6.Dış Ticaret İşlemlerinde Kullanılan Ödeme Araçları ve Ödeme Şekilleri

Dış Ticaret İşlemlerindeki ödeme araçları başlıca beş grupta toplanır;

- -Havale
- -Çek
- -Nakit/Banka
- -Kredi Kartı
- -Takas (Malın mal ile ödenmesi)

1.6.2.Dış Ticarette Kullanılan Ödeme Şekilleri

Dış ticarette kullanılan ödeme şekilleri işlemin özelliğine göre değişmektedir.Bu nedenle uygulamada altı farklı ödeme şekli mevcuttur. Bunlar:

- Peşin Ödeme
- Vesaik Mukabili Ödeme
- Mal Mukabili Ödeme
- Akreditif
- Kredili Ödeme
- Konsinye Satışlar
- Takas ve bağlı muamele işlemleri

1.7.Dış Ticarette Teslim Şekilleri (Incoterm)

İncoterms 2011 e göre Dış Ticarette teslim şekilleri 4 e ayrılır.

- 1-Satıcının malları kendi istediği, belirlediği yerde alıcının emrine amade kıldığı-hazır bulundurduğu teslim şekilleri, (E) ile başlayan terimler ile temsil edilir.
- 2-Satıcının malları alıcının bulduğu nakliyeciye teslimi, (F) ile başlayan terimler ile temsil edilir.Bu teslimde navlun satıcı tarafından ödenmez
- 3-Satıcının nakliye masraflarını üstlendiği ancak malların yükleme sonrası oluşabilecek kayıp,hasar gibi riskleri ile diğer masrafları ödemeyi kabul etmediği teslim şekilleri, (C) ile başlayan terimler ile temsil edilir. Bu teslimde navlun satıcı tarafından ödenir.
- 4-Satıcının mal teslim yerine kadar her türlü masrafları üstlendiği teslim şekilleri , (D) ile başlayan terimler ile temsil edilir.
- En fazla ihracatçı lehine olan teslim şekli EXW olup, en fazla ithalatçı lehine olan olan teslim şekli ise DDP dir.

1.7.Dış Ticarette Teslim Şekilleri (Incoterm)

Tüm Taşıma Modlarında Kullanılan Teslim Şekilleri:

EXW-Ex Work: Fabrikada Teslim

- FCA-Free Carrier : Taşıma Vasıtasının Yanında Teslim
- CPT-Carriage Paid To:Navlun Ödenmiş Teslim
- CIP-Carriage and Insured Paid To: Navlun ve Sigorta Ödenmiş Teslim
- DAT-Delivered At Terminal (yeni):Terminalde Teslim
- DAP-Delivered At Place (yeni):Belirtilen Noktada Teslim
- DDP-Delivered Duty Paid:Gümrük Vergileri Ödenmiş Olarak

1.7.Dış Ticarette Teslim Şekilleri (Incoterm)

Sadece Deniz ve İç Su Yolu Taşımalarında Kullanılan Teslim Şekilleri:

- FAS-Free Alongside Ship : Geminin Yanına Teslim
- FOB-Free On Board:Gemiye Yükleyerek Teslim
- CFR-Cost and Freight:Mal Bedeli ve Navlun Ödenmiş Olarak Teslim
- CIF-Cost,İnsurance And Freight:Mal Bedeli, Sigorta ve Navlun Ödenmiş Olarak Teslim

Sadece CIP ve CIF teslim şekilleri satıcının malları sigortalamasını öngörür.

1.7.Dış Ticarette Teslim Şekilleri (Incoterm)

1.1.2011 den itibaren Yürürlükten Kaldırılan Teslim Şekilleri :

- DAF (Delivered At Frontier - Sınırda teslim)
- DES (Delivered Ex Ship - Gemide teslim)
- DEQ (Delivered Ex Quay - Rıhtımda teslim)
- DDU (Delivered Duty Unpaid - Vergileri Ödenmemiş Teslim)

1.8.Dış Ticaret Finansman Teknikleri

- 1.8.1.Finansal Kiralama (Leasing)
- 1.8.2. Factoring
- 1.8.3. Forfaiting
- 1.8.4. Eximbank Kredileri

1.9.Dış Ticarette Kullanılan Belgeler

- 1.9.1.Faturalar
- 1.9.2.Gümrük Beyannameleri
- 1.9.3. Malın Yüklendiğini Gösteren Belgeler
- 1.9.4.Sigorta Poliçeleri
- 1.9.5.Finansman Belgeleri
- 1.9.6.Menşe İspat Belgeleri
- 1.9.7.Sağlık Belgeleri
- 1.9.8.Ticari Kalite ve Yeterlilik Belgeleri

2- TÜRK DIŞ TİCARET REJİMİ İLE İLGİLİ DÜZENLEMELER

2.1.Genel

4059 sayılı Kanun'a göre Dış Ticaret Rejimi ile ilgili strateji ve politikaların oluşturulması, haksız ithalata karşı önlemlerin geliştirilmesi ve uygulanması Ekonomi Bakanlığının sorumluğundadır.

Dış Ticaret Rejiminin özellikleri aşağıdaki gibidir.

- -Rejim kararı 10 yıllıktır.
- -Çok taraflı ve iki taraflı anlaşma hükümleri çerçevesinde yürütülür
- -Uygulamalar ise bu karara dayanılarak çıkarılan yönetmelik, tebliğler, ilgili kuruluşlara verilecek talimatlar çerçevesinde gerçekleştirilir.
- -Dış Ticaret ile ilgili aşamada gerekli görülecek önlemleri almaya Ekonomi Bakanlığı yetkilidir,
- Ülkemiz Dış Ticaret Rejimi ;İhracat ve İthalat Rejimi Kararı ve buna ilişkin Tebliğler, Dış Ticarette Teknik Düzenlemeler ve Standardizasyon Rejimi Kararı ve buna ilişkin Tebliğler, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar, Yönetmelik ve Tebliğler, İthalatta Gözetim ve Korunma Önlemleri ile Kota İdaresi ve Tarife Kontenjanı Hakkında Karar, yönetmelik ve Tebliğler, Belirli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ve Tebliğler, İkili Anlaşmalar ve Protokoller veya Diğer Düzenlemeler Kapsamı Dışında, Belirli Ülkeler Menşeli Tekstil Ürünleri İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ve Tebliğler, Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Hakkında Karar ve Tebliğler mevzuat ve Belirli Ülkeler Menşeli Malların İthalatında Gözetim ve Korunma Önlemleri Hakkında Karar ve Tebliğler den oluşmaktadır.Ancak;
- - 4458 sayılı Gümrük Kanunu , Gümrük Yönetmeliği ve ilgili Tebliğler ve Genelgeler
- - Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu 32 Sayılı Karar ve buna ilişkin Tebliğler
- -Çeşitli Bakanlıkların kendi mevzuatları uyarınca yaptıkları düzenlemeler,
- Dış Ticaret Rejimi ile doğrudan ilişkisi olan diğer mevzuatlardır.

2.2. İthalat Rejimi

- **2.2.1.Genel Prensipleri**

  İthalat Rejimi 31/12/1995 tarihli ve 22510 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 95/7606 sayılı Karara ekli "İthalat Rejimi Kararı" ile bu Karara dayanılarak aynı tarih ve sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İthalat Yönetmeliği, bu Yönetmeliğe ekli İthalat Tebliğleri, ilgili kuruluşlara verilecek talimatlar, çok taraflı veya iki taraflı anlaşmalar hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

2.2. İthalat Rejimi

- **2.2.2.İthalat Rejiminin Unsurları**
  Ülkenin ihtiyaçlarına göre her yıl değişen İthalat Rejiminin başlıca unsurları
- **2.2.2.1.Listeler**
  Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararına ekli, eşya ve ülke veya ülke grupları bazında ithalat uygulanacak gümrük vergisi ve bazı eşya için Toplu Konut Fonu oranları/miktarlarının belirlendiği toplam 6 adet liste ve 6 adet Ek vardır.
  I Sayılı Liste (Tarım Ürünleri Listesi)
  İthalat Rejimi Kararı Eki- 1 sayılı liste, Gümrük Birliği kapsamında yer almayan ve Gümrük Giriş Tarife Cetvelinin 1-24 fasılları ile 35,45 ve 53. fasıllarda bulunan temel tarım ürünlerini içermektedir.

- **II Sayılı Liste (Gümrük Birliğine Dahil Ürünler Listesi)**
  Gümrük Birliğine dahil olan ürünler listesi olup sadece ithalinde uygulanacak Gümrük Vergisi oranlarını içermektedir.

- **III Sayılı Liste (İşlenmiş Tarım Ürünleri Listesi)**

- **IV Sayılı Liste (EFTA Listesi)**
  Bu listede yer alan mallar EFTA anlaşmasına tabi ülkelerden tarım, hayvancılık ve balıkçılık ürünlerinin ithalatında uygulanacak Gümrük Vergisi ve Toplu Konut Fonu kesintilerini göstermektedir.

- **V Sayılı Liste (G.V. Askıya Alınan Ürünler Listesi)**
  Bu imkan özellikle kimya, tekstil, mikro elektronik sektörlerinde bir maliyet avantajı sağlamaktadır.

- **VI Sayılı Liste (Sivil Hava Taşıtlarında Kullanılan Mallar Listesi)**
  II sayılı listede yer almakla birlikte sadece sivil hava taşıtlarında kullanılmaları halinde sıfır oranında Gümrük Vergisi uygulanacak mallar listesidir.

2.2. İthalat Rejimi

- **2.2.2.2. Ekler**

6 adettir.Bunlar listelerin anlaşılabilmesi için gerekli açıklamaları içerir.

- **2.2.2.2.1.Kod Numaralarını Gösterir Bileşim Tablosu (Ek-1)**
- **2.2.2.2.2.Tarım Payı (1) ve Tarım Payı (2) Listesi (Ek-2)**
- **2.2.2.2.3.Genelleştirilmiş Tercihler Sisteminden Yararlanacak Gelişme Yolundaki Ülkeler, ve Az Gelişmiş Ülkeler Listesi (Ek-3)**
- **2.2.2.2.4.Sektör Listesi (Ek-4)**
- **2.2.2.2.5.Ürün Grup Listesi (Ek-5)**
- **2.2.2.2.6.Kısaltmalar (Ek-6)**
- **2.2.2.3.İthalat Tebliğleri**
- **2.2.2.4.Diğer Kurumların Yaptığı Bağlı Düzenlemeler**

- **2.2.3. --2014 Yılında Dış Ticaret Rejiminde Yapılan Değişiklikler/Düzenlemeler**

2.2.3.1.Genel

2014 yılı Dış Ticaret Rejimi genel esaslarıyla devletin daha az düzenleyici rol üstlendiği daha fazla riske dayalı denetim fonksiyonunu kullandığı bir kurallar manzumesi haline getirilmiştir

Bu kapsamda ;

- **Yeniden düzenlenen Gümrük Tarife İstatistik Cetveli yayınlanmıştır.**

  Yeni tarife de bazı malların konvansiyonel Gümrük Vergisi Oranları yükseltilmiştir.
- **2014 yılında ithalat işlemlerinde uygulanacak Gümrük Vergisi oranları**
- **bazı değişiklikler yapılarak İthalat rejim Kararlarının eki 6 liste halinde ilan edilmiştir.**
- **A.B. nin yeni uygulayacağı Genelleştirilmiş Tarife Sistemleri uygulaması ülkemiz mevzuatına adapte edilmiştir.**
- **Dış Ticaret İşlemlerindeki Gümrük uygulamaları daha basitleştirilmiş, Gümrük Dışı kontrol ve denetim uygulamalarına ağırlık verilmiştir.**
- **Türkiyede ve A.B. ülkelerinde yeterli üretimi olmayan hammadde ve yarı mamullerin sıfır gümrükle üçüncü ülkelerden ithaline imkan veren Otonom Tarife Kontenjanı Açılması ve Gümrük Vergilerinin Askıya alınması Rejimi yenilenmiştir.**
- **Haksız İthalatın önlenmesiyle ilgili olarak dış ticaret sisteminde bazı otomatik denetim ve korunma mekanizmaları devreye alınmıştır.**

2.2.3.2. Ticari İthalat ile İlgili Düzenlemeler

- **2.2.3.2.1.Bakanlar Kurulu Kararlarıyla Yapılan Düzenlemeler;**

  0-) 31 Aralık 2013 tarih ve 28868(2M) sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 2013/5725 B.KK ile İthalat Rejim Kararına Ek Karar ile 2014 yılında ithalat işlemlerinde uygulanacak Gümrük Vergisi oranları ilan edilmiştir.

  0-)Türkiyede ve A.B. de yeterli üretimi olmayan bazı hammaddelerin ithali için Tarife Kontenjan Kararnameleri yayınlanmıştır.

  0-) 31 Aralık 2013 tarih ve 28868(2M) sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 2013/5719 sayılı B.K.K. ile Ticari Olmayan şahsi eşya, hediyelik eşya ve yolcu beraberinde yurda ithal edilebilecek mallara uygulanacak Gümrük Vergileri yeniden belirlenmiştir.

2.2.3.2. Ticari İthalat ile İlgili Düzenlemeler

- **2.2.3.2.2.Tebliğler ile Yapılan Düzenlemeler**
- **31 Aralık 2013 tarih tarih ve 28858 sayılı Resmi Gazetede Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 2014 yılında ihracına izin verilecek Doğal Çiçek Soğanları kotasının ve ihracat koşullarının belirlendiği 2013/61 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.**
- **31 Aralık 2013 tarih ve 28868(1.M) sayılı Resmi Gazetede Ekonomi Bakanlığının**
- Bazı Ürünlerin İthalatında (Ürün Güvenliği ve Denetimi) Uygunluk denetimi yapılmasına ilişkin 2014/1 sayılı tebliği yayınlanmıştır.
- Japonya'dan İthal edilecek Gıda ve Tarım ürünlerinin Radyasyon Kontrolüne ilişkin 2014/2 sayılı tebliği yayınlanmıştır.
- Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalat Denetim hakkında 2014/3 sayılı Ürün Güvenliği ve Denetimi tebliği yayınlanmıştır.
- Sağlık Bakanlığının Özel İznine Tabi Maddelerin İthalatı ile ilgili Ürün Güvenliği ve Denetimine Dair 2014/4 sayılı tebliğ yayınlanmıştır.
- Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Denetimine Tabi Ürünlerin Ürün Güvenliği açısından tabi olduğu İthalat Denetimleri ile ilgili 2014/5 sayılı İthalat tebliği yayınlanmıştır.
- Çevrenin Korunması yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalatı sırasında uygulanacak Ürün Güvenliği denetimi esaslarını içeren 2014/6 sayılı İthalat tebliği yayınlanmıştır.
- Çevrenin Korunması yönünden Kontrol Altında Tutulan Katı Yakıtların İthalatı sırasında uygulanacak Ürün Güvenliği Denetimi esaslarını içeren 2014/7 sayılı İthalat tebliği yayınlanmıştır.
- Telsiz ve Telekomünikasyon Ekipmanlarının İthalat Denetimi ile ilgili 2014/8 sayılı İthalat tebliği yayınlanmıştır.

2.2.3.2. Ticari İthalat ile İlgili Düzenlemeler

- 2.2.3.2.2.Tebliğler ile Yapılan Düzenlemeler

- ‘’CE’’ İşareti Taşıması Gereken Bazı ürünlerin İthalat Denetimi ile ilgili 2014/9 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Oyuncakların İthalat Denetimleri ile ilgili 2014/10 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Kişisel Koruyucuların İthal Denetimleri ile ilgili 2014/11 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Gümrük Bakanlığınca Denetime Tabi tutulacak nihai tüketime mahsus bazı ürünler ile ilgili 2014/12 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanunun 12 nci maddesinde düzenlenmiş olan idari para cezalarının alt ve üst limitlerinin, yükseltilmesine aitt 2014/13 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Yapı Malzemelerinin Ürün Güvenliği Denetimine İlişkin 2014/14 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.

- Atık Pil ve Akümülatörlerin ithalatta denetimine İlişkin 2014/15 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.

- Tıbbi Cihazların ithalatta denetimine İlişkin 2014/16 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Orman Yetiştirme Metaryallerinin İthalatta Denetimine İlişkin 2014/17 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Denetime Tabi tutulacak nihai tüketime mahsus bazı ürünler ile ilgili 2014/18 sayılı İthalat Tebliği yayınlanmıştır.
- Tütün ve Tütün mamulleri,alkol ve alkollü içkilerini ithalatı sırasında uygulanacak ürün güvenliğine ilişkin denetimlerle ilgili 2014/19 sayılı Tebliğ yayınlanmıştır.
- Sağlık Bakanlığınca Denetlenen Bazı ürünlerin ithalatı sırasında uygulanacak ürün güvenliğine ilişkin denetimlerle ilgili 2014/20 sayılı Tebliğ yayınlanmıştır.
- Bazı Tarım Ürünlerinin ihracatında ve ithalatında Uygulanacak Ticari Kalite Denetimlerine ilişkin 2014/21 sayılı Tebliğ yayınlanmıştır.
- İhraç edilecek Mallara uygulanacak Ticari Kalite Denetimlerine ilişkin 2014/22 sayılı Tebliğ yayınlanmıştır.
- Metal Hurda ithalatında uygulanacak esaslara ilişkin 2014/23 sayılı Tebliğ yayınlanmıştır.

2.2.3.2. Ticari İthalat ile İlgili Düzenlemeler

- **2.2.3.2.2.Tebliğler ile Yapılan Düzenlemeler**
- **31 Aralık 2013 tarih ve 28868(2M) sayılı Resmi Gazetede Ekonomi Bakanlığının**
- Yurt İçinde Düzenlenecek Uluslararası Fuarlara İlişkin 2014/1 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Harp Silahlarının ve Bunların Aksam ve Parçalarının İthaline İlişkin 2014/2 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Radyoaktif Maddeler ile Bunların Kullanıldığı Cihazların İthaline İlişkin 2014/3 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Yüksek Yoğunluklu Tatlandırıcıların İthaline İlişkin 2014/4 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Harita ve Harita Bilgisi İçeren Eşyanın İthaline İlişkin 2014/5 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- İthalinde Garanti Belgesi aranacak Maddelerin İthaline İlişkin 2014/6 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Karayolu Taşıt Araçlarının İthaline İlişkin 2014/7 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Sivil Hava Taşıtlarında Kullanılmaya Mahsus Maddelerin İthaline İlişkin 2014/8 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Kullanılmış veya Yenileştirilmiş olarak ithal edilebilecek bazı maddelere ilişkin 2014/9 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Banknot ve Benzeri Kıymetli Evraka mahsus Kağıtların İthaline İlişkin 2014/10 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Bazı Patlayıcı Maddeler ,Ateşli Silahlar,Bıçaklar ve Benzeri Aletlerin İthaline İlişkin 2014/11 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Çift Kullanımlı Malzeme ve Teknolojilere ait nihai kullanım sertifikalarının kayda alınmasına İlişkin 2014/12 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- İşçi Sağlığı ve İş Güvenliğini Etkileyen Bazı Maddelerin İthaline İlişkin 2014/13 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin İthaline İlişkin 2014/14 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Bazı Tekstil Maddelerin İthaline İlişkin 2014/15 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Gübre İthalatına İlişkin 2014/16sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Kimyasal Silah Sözleşmesi Ekinde Yer Alıp Kimyasal Maddelerin İthaline İlişkin 2014/17sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Otonom Tarife Kontenjanı Açılması ve Gümrük Vergilerinin Askıya alınması na İlişkin 2014/18 sayılı Tebliği yayınlanmıştır.
- Genelleştirilmiş Tercihler Sistemine(G.T.S.) İlişkin 2014/19sayılı Tebliği yayınlanmıştır.

2.2.3.3.Ticari Olmayan İthalat ile İlgili Düzenlemeler

Ticari nitelikte olmayan ithalat(yolcu beraberi,hediyelik eşya nakli hane v.s.) çeşitli vergilendirme rejimlerine tabidir.

Bu kapsamda bir kısım ithalatta

- Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna Tanınacak Haller hakkında 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararında yer alanlar ile Gümrük Kanunun 167. maddesinde yer alan malların ithalinde Gümrük Vergisi,KDV ve diğer eş etkili vergiler tahsil edilmez
- Bazı mallara ise sadece ek ücret alınarak ithalat izin verilir.

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

- **2.3.1. Giriş**
  "4059 sayılı Kanun" ile ihracata dair mevzuatın hazırlanması görevi Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü'ne verilmiştir. Yine aynı kanuna göre ihracata ilişkin politikaların uygulanmasına dair esasları düzenlemek ve uygulamalarla ilgili kuruluşlar arasında koordinasyonu temin etmek de İhracat Genel Müdürlüğü'nün görevleri arasında bulunmaktadır.
- Halen yürürlükte bulunan 95/7623 sayılı İhracat Rejimi Kararı, 22.11.1995 tarihlidir ve 6 Ocak 1996 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 9 maddeden oluşan bu kararda kanun, kararname ve uluslararası sözleşmelerle ihracı yasaklanmış mallar dışında kalan bütün malların ihracının bu karar çerçevesinde serbest olduğu belirtilmektedir.
- İhracat ile ilgili İhracat Genel Müdürlüğü'nce yapılan düzenlemelerin yanı sıra diğer Kurumlarca da yapılan pek çok yasal düzenlemeler bulunmaktadır.Bunların başlıcaları aşağıda yer almaktadır.

  - 4458 sayılı Gümrük Kanunu (150 ila 151 inci maddeleri), Gümrük Yönetmeliği (510 ile 517 inci maddeleri) ilgili Gümrük Tebliğleri ve Genelgeleri,

  - Türk Parasının Kıymetini Koruma Kanunu 32 sayılı karar ve buna ilişkin Tebliğler,

  - İhracatı Teşvik Kararı ve Tebliği,

  - İhracatçı Birliklerinin Kuruluşu, İşleyişi, İştigal Sahaları, Organları, Üyelerin Hakkındaki Kanun ve Yönetmelikler,

  - Ülkemizce taraf olunan ikili veya çok taraflı anlaşmaların ilgili hükümleri,

  - Çeşitli Bakanlıkların kendi mevzuatları uyarınca ihracatla ilgili olarak yaptıkları çeşitli düzenlemeler,

  - Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Genelgeleri.

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

2.3.2. Kavramlar

- **2.3.2.1. İhracat Nedir?**

  İhracat Yönetmeliği 4/d maddesine göre İhracat, “Bir malın veya değerin yürürlükteki İhracat Mevzuatı ile Gümrük mevzuatına uygun şekilde fiili ihracatının yapılması ve Kambiyo Mevzuatına göre bedelinin (bedelsiz ihracat hariç) yurda getirilmesi veyahut Müsteşarlıkça ihracat olarak kabul edilecek sair çıkışlar” olarak tanımlanmıştır.

  Gümrük Kanununa göre İhracat ise, serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç amacıyla Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkışına ilişkin hükümlerin uygulandığı rejim olarak tanımlanmıştır.

- **2.3.2.2. İhracatçı Kimdir?**

  İhracat Yönetmeliği’nin 4/e maddesine göre “ ihraç edeceği mala göre ilgili İhracatçı Birliğine üye olan, gerçek usulde vergiye tabi gerçek ve tüzel kişi tacirler, Esnaf ve Sanatkar Odalarına kayıtlı olup üretim faaliyeti ile iştigal eden esnaf sanatkarlar ile joint-venture ve konsorsiyumlar”ı ifade etmektedir.

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

- **2.3.3. İhracat Çeşitleri**

  İhracatın çeşitleri referans olarak alınan ölçüye göre değişir.Aşağıda bunlardan en bilinen ve kabul edilenler yer almaktadır.

2.3.3.1. Dış Ticaret Mevzuatı Hükümlerine Göre İhracat Çeşitleri

- **2.3.3.1.1.Özellik Arz Etmeyen İhracat**
- **2.3.3.1.2.Kayda Bağlı İhracat**
- **2.3.3.1.3.Kredili İhracat (12.07.2008 T. ve26934 R.G. kaldırıldı)**
- **2.3.3.1.4.Konsinye İhracat**
- **2.3.3.1.5. İthal Edilmiş Malların İhracatı (Reexport)**
- **2.3.3.1.6. Serbest Bölgelere Yapılacak İhracat**
- **2.3.3.1.7. Bağlı Muamele veya Takas Yoluyla Yapılacak İhracat**
- **2.3.3.1.8. Ticari Kiralama Yoluyla Yapılacak İhracat**
- **2.3.3.1.9. Transit Ticaret Yoluyla İhracat**
- **2.3.3.1.10. Bedelsiz İhracat**
- **2.3.3.1.11. Yurt Dışı Müteahhitlik Hizmetleri Kapsamında Yapılan İhracat**
- **2.3.3.1.12. Off-Set Yoluyla İhracat**
- **2.3.3.1.13. Yurt Dışı Fuar ve Sergilere Katılım Yoluyla İhracat**
- **2.3.3.1.14. Sınır Ticaret Yoluyla İhracat**
- **2.3.3.1. 15. Hariçte İşleme Rejimiyle İhracat**

2.3.3.2. Kambiyo Mevzuatı Hükümlerine Göre İhracat Çeşitleri

- **2.3.3.2.1. Alıcı Firma Prefinansmanı, Peşin Ödemeli İhracat**
- **2.3.3.2.2. Akreditif Ödemeli İhracat**
- **2.3.3.2.3.Vesaik Mukabili Ödemeli İhracat**
- **2.3.3.2.4.Mal Mukabili Ödemeli İhracat**
- **2.3.3.2.5.Bağlı Muamele Veya Takas Yoluyla İhracat**

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

- Her Türlü mal ihraç edilebilir mi ??

  HAYIR
- Bazı malların ihracatı yasaktır.
- Bazı Malların İhracatı Ön izne tabidir.
- Bazı Malların İhracatı Kayda Tabidir.

Bu üç kategori dışında kalan her türlü mal ve hizmet serbestçe ihraç edilebilir

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

2.3.4.İhracatı Yasak Olan Mallar

- Kültür ve tabiat varlıkları,
- Hint keneviri,
- Tütün tohumu ve fidesi,
- Tiftik keçisi,
- İhracı izne bağlı mallar listesinde yer alan türler hariç bütün av ve yaban hayvanları (canlı ve cansız olarak ve tanınabilir en küçük parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon),
- Ceviz, dut, kiraz, armut, erik, porsuk, dışbudak, karaağaç ve ıhlamur adlı ağaç türlerinin kütük, tomruk, kereste, kalas ve taslak olarak ihracı,
- Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesi ile bu sözleşmeye ait protokoller ve değişiklikler kapsamındaki ihracat
- İhracatı yasak olan doğal çiçek soğanları,
- Odun ve odun kömürü,
- Sığla (Bir ağaç türü),
- Yalankoz (Bir tür ağaç),
- Datça hurması (Phoenix the ophrasti crenter),
- Zeytin, incir, fındık, Antep fıstığı, asma (sultani çekirdeksiz) fidanları.

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

2.3.5.İhracatı Kayda Bağlı Mallar

- 1.Destekleme ve Fiyat İstikrarı Fonu primi kesintisine tabi maddelerin ihracı,
- 2.Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan ödeme yapılan maddelerin ihracı,
- 3.Ülkemizde kredi karşılığı kurulan tesislerin bedelinin malla geri ödenmesine ilişkin özel hesaplar çerçevesinde ihracat,
- 4.Ülkemiz ile Rusya Federasyonu arasındaki doğalgaz anlaşması çerçevesinde ihracat,
- 5.Ülkemiz ihraç ürünlerine miktar kısıtlaması uygulayan ülkelere yapılan kısıtlama kapsamındaki maddelerin ihracı,
- 6.Birleşmiş Milletler Kararları uyarınca ekonomik yaptırım uygulanan ülkelere ihracat,
- 7.18.12.1994 tarih ve 22145 sayılı RG de yayımlanan Bitkisel ve Hayvansal Ürünlerin Ekolojik Metotlarla Üretilmesine İlişkin Yönetmelik kapsamında sertifikaya haiz mallar,
- 8. İşlem görmemiş zeytinyağı ve işlem görmüş dökme veya varilli zeytinyağı,
- 9. Meyan kökü,
- 10. Ham lületaşı ve taslak pipo,
- 11.Bazı makine aksamlar, lambalar, tüpler ve valfler

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

2.3.5.İhracatı Kayda Bağlı Mallar

- 12. Füze Teknolojisi Kontrol Rejimi (FTKR) kapsamındaki malların ihracı,
- 13.Kimyasal. silah gel.,ürt.,stok.yasaklayan sözl.eki liste de yer alan mallar
- 14.Ozon tabakasının korunmasına dair Viyana Sözleşmesi ile bu sözleşmeye ait Protokoller ve değişiklikler kapsamındaki malların sadece söz konusu düzenlemelere taraf ülkelere yönelik ihracatı,
- 15. 3504.00.00.00.00 peptonlar ve bunların türevleri, tarifenin başka yerinde belirtilmeyen veya yer almayan diğer proteinli maddeler ve türevleri, deri tozu (kromla işlenmiş olsun olmasın)
- 16.Tebliğ eki listede GTİP ve CAS tescil numaraları belirtilen 32 kimyasal madde,
- 17.Torba, çuval ve kutulu halde işlem görmemiş zeytin,
- 18.Orijinal bağırsak,
- 19.Canlı koyun, kıl keçisi, büyükbaş hayvan,
- 20.Nükleer Tedarikçiler Grubu (NTG) kapsamındaki malların ihracı.
- 21.Kırmızı Biber
- 22.Ham Zeytin

2.3.İhracat Rejimi ile İlgili Düzenlemeler

- **2.3.6. İhracatı Ön İzne Bağlı Mallar**
- **1**.Harp, silah ve mühimmatı (Milli Savunma B.)
- 2.Afyon ve haşhaş kellesi (Sağlık B.)
- 3.Uyuşturucu maddeler
- 4.Tehlikeli Atıklar (Çevre B.)
- 5.Yaban domuzu,kurt,çakal,tilki,sansar,porsuk ile yılanlar, kaplumbağa ve kertenkelelerincanlı ve cansız halde ve bunların tanınabilir parçaları ile bunlardan mamul konfeksiyon(Orman B.)
- 6.Gübreler (Kimyevi gübreler hariç)(Tarım B.)
- 7.Tohumlar (Orman ağacı tohumları (Tarım B.)
- 8.Su ürünlerinden su ürünleri mevzuatı çerçevesinde avlanması yasak olan cins ve nitelikteki su ürünleri(sülükler dahil) (TarımB.)
- 9.Yarış atları (Tarım B.)
- 10.Yem Kanunu kapsamına giren yemler (Tarım B.)
- 11.Zirai mücadele ilaç ve aletleri (Tarım B.)
- 12.Veteriner İlaçları (Tarım B.)
- 13.İhracat için doğadan elde edilmesi sınırlandırılan doğal çiçek soğanları(Tarım B)
- 14.Damızlık büyük ve küçük baş hayvanlar(Tarım B.)
- 15.Şeker (Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.)
- 16.Doğa Mantarı(Tarım B.)

2.4.-Dış Ticaret Politikası Araçları ile İlgili Düzenlemeler

Dış Ticaret Politikası Araçları Nedir?
Ülkelerin haksız ithalatın(unfair-trade)

iç pazar yapısını bozmaması için üçüncü ülkelere karşı aldığı ticaret politikası önlemlerinin tümüne ‘’Dış Ticaret Politikası araçları’’ denir

Dış Ticaret Politikası Araçlarının Hukuki Temelleri Nelerdir?

- **Uluslararası Anlaşmalar**
- Dünya Ticaret Örgütü(D.T.Ö.) kuruluş Anlaşması
- D.T.Ö. Anti Damping ve Anti sübvansiyon anlaşmaları
- Gümrük Birliği Anlaşması(44-47.md.)
- Serbest Ticaret Anlaşmaları
- İkili ve Çok taraflı Anlaşmalar

Dış Ticaret Politikası Araçlarının Hukuki Temelleri Nelerdir?

- Ulusal Düzenlemeler

  Her ülkenin anayasasından gelen haksız rekabete karşı pazar yapısını ve yerli üreticileri koruma için ulusal mevzuatında düzenleme yapma hakkı vardır

Ülkemizde kullanılan Dış Ticaret Politikası araçları Nelerdir ?

- Gözetim Önlemleri
- Korunma Önlemleri
- Anti Damping Önlemleri
- Anti Sübvansiyon Önlemleri
- Kotalar
- Tarife Kontenjanları
- Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Önlemleri
- Diğer Kurumlarca Uygulanan Önlemler

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Ekonomi Bakanlığı (D.T.M.)
- Gümrük Bakanlığı
- Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- Tarım Bakanlığı
- Çevre Bakanlığı
- Ulaştırma Bakanlığı
- Diğer Kurumlar (T.S.E.,T.P.E.,T.A.E.K,T.İ.B.)

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Ekonomi Bakanlığı**
  -Gözetim Önlemleri
  -Korunma Önlemleri
  -Anti damping Önlemleri
  -Anti Sübvansiyon Önlemleri
  -Kotalar
  -Tarife Kontenjanları
  -D.İ.R. Uygulamaları
  -Fire Oranları Uygulamaları
  -Kayda Alma Soruşturmaları
  -Referans Fiyat Uygulamaları
  -Diğerleri

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Gümrük Bakanlığı

  -Menşe Soruşturmaları

  -Kıymet Araştırmaları

  -Miktar Soruşturmaları

  -Gümrük Kaçakçılığı Soruşturmaları

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Sanayi Bakanlığı

  -Tekstil Ürünlerinin İnsan ve Çevre Sağlığına Zararlı Kimyasallar İçerip İçermediğine Dair İncelemeler

  (Azor Boya İncelemeleri)

  -Piyasa Denetim Gözetim soruşturmaları

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Maliye Bakanlığı

  -Düşük Faturalı Satışları ile İlgili Vergi İncelemeleri

(Referans Fiyat Uygulamaları ile bağlantılı olarak)

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Tarım Bakanlığı

  -İthal edilen malların insan, çevre,hayvan ve bitki sağlığına uygunluk denetimleri

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Çevre Bakanlığı

  -İnsan ve çevre sağlığına zararlı malların ithalinin önlenmesine yönelik uygunluk denetimi yapar

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Diğer Kurumlar

  -T.S.E.

  -T.P.E.

  -T.A.E.K.

  -T.T.İ.B.

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- Ulaştırma Bakanlığı

  -İthal edilen kara deniz ve hava araçlarının ve telekominikasyon cihazlarından İnsan ve çevre sağlığına zararlı olanların ithalinin önlenmesine yönelik uygunluk denetimi yapar

Ekonomi Bakanlığı Tarafından Uygulanan Dış Ticaret Politikası Önlemleri

- **Gözetim Önlemleri**

  Yasal Temeli:

  1-)29.05.2004 t. ve 25476 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Gözetim Uygulaması Hakkında Karar

  2-)08.06.2004 t. ve 25486 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Gözetim Uygulaması Hakkında Yönetmelik

  Açıklama:

  Bir malın ithalatı süreklilik kazanarak yerli üreticiler üzerinde zarar tehdidi oluşturmaya başlamışsa ve ulusal menfaatler gerektirdiğine kanaat getirilirse,üreticilerin başvurusu üzerine Gözetim Soruşturması açılır.İddialar kanıtlanırsa ‘’Gözetim Önlemleri’’ uygulamasına başlanır.ve her parti ithalatta İthalat Genel Müdürlüğünden alınacak Gözetim Belgesinin Gümrüğe ibrazı istenir.

  En hafif önlemdir.

Ekonomi Bakanlığı Tarafından Uygulanan Dış Ticaret Politikası Önlemleri

- **Korunma Önlemleri**

  Yasal Temeli:

  1-)29.05.2004 t. ve 25476 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Korunma Önlemleri Uygulaması Hakkında Karar

  2-)08.06.2004 t. ve 25486 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Korunma Önlemleri Uygulaması Hakkında Yönetmelik

  Açıklama:

  Bir malın ithalatı süreklilik kazanarak aynı veya rakip malları üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar tehdidi veya ciddi zarar oluşturmaya başlamışsa ve ulusal menfaatler gerektirdiğine kanaat getirilirse, zararın giderilmesi için üreticilerin başvurusu üzerine Korunma Önlemleri Soruşturması açılır.İddialar kanıtlanırsa ‘’Korunma Önlemleri’’ uygulamasına başlanır. 3yıl geçerlidir.

Ekonomi Bakanlığı Tarafından Uygulanan Dış Ticaret Politikası Önlemleri

- **Korunma Önlemleri Nelerdir ?**

  -İthal edilen ürünün Gümrük Vergileri arttırılır.

  -İthal edilen ürüne miktar ve değer kısıtlaması getirilir.

  -İthal edilen ürüne ek mali külfetler getirilir.

  -İthal edilen ürüne Tarife Kontenjanı uygulanmaya başlanır.

Bu önlemlerin bir kısmı veya tamamı uygulanabilir.

- **Korunma Önlemleri Soruşturması Ne kadar sürede bitirilir?**

  9 ay

- **Korunma Önlemleri Ne kadar süre geçerlidir?**

  3 yıl

- **Korunma Önlemlerinin hukuki durumu nedir?**

  Ulusal ve uluslararası yargı karşısında zayıftır.

Ekonomi Bakanlığı Tarafından Uygulanan Dış Ticaret Politikası Önlemleri

- **Kota ve Tarife Kontenjanı Uygulamaları**

Yasal Temeli:

1-)26.05.2004 t. ve 25473 s. R.G. Yayınlanan Kota ve Tarife Kontenjanları Hakkında Karar
2-)08.06.2004 t. ve 25486 s. R.G. Yayınlanan Kota ve Tarife Kontenjanları Hakkında Yönetmelik

Açıklama:

Tarife Kontenjanı: Belli dönemlerde Gümrük Vergileri ve /veya diğer mali yükümlülükler düşürülerek veya yükseltilerek yapılan ithalat.
Kota: Bir malın ithalatına belli dönemlerde uygulanan miktar kısıtlamaları ve veya miktar fazlalaştırmalarıdır.
Bir malın ithalatı süreklilik kazanarak aynı veya rakip malları üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar tehdidi veya ciddi zarar oluşturmaya başlamışsa ve ulusal menfaatler gerektirdiğine kanaat getirilirse, zararın giderilmesi için üreticilerin başvurusu üzerine İthalata Tarife Kontenjanı veya Kota uygulamaya karar verebilir.
Bu kararı verirken uluslar arası yükümlülükleri de göz önünde bulundurur.

İlan edilen Kota veya Tarife Kontenjanı kapsamındaki malların her partisinin ithalinde Ekonomi Bakanlığından ithal lisansı alınması gereklidir.

Ekonomi Bakanlığı Tarafından Uygulanan Dış Ticaret Politikası Önlemleri

- **Anti Damping Önlemleri**

  Yasal Temeli:

  1-)1.7.1989 t. ve 20212 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair 3577 sayılı Kanun

  2-)30.10.1999 t. ve 23861 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Karar

  3-) 30.10.1999 t. ve 23861 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Yönetmelik

  4-) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Tebliğler

  Açıklama:

  Bir malın sürekli olarak ithalatçı ülkedeki ayni veya rakip malları üreten yerli üreticiler üzerinde ciddi zarar tehdidi veya ciddi zarar yaratacak şekilde normal değerinin altında ihraç edilmesine Damping, bu haksız rekabetin önlenmesi için alınan tedbirlere ise'' Anti-Damping önlemleri'' denir,

  Bu iddia da bulunan yerli üreticilerin başvurusu üzerine . İthalat Genel Müdürlüğünce Anti-Damping Soruşturması açılır.İddialar kanıtlanırsa ''Anti-Damping Önlemleri ''uygulamasına başlanır.

  Soruşturmanın başlangıcında veya her hangi bir safhasında ''Geçici Önlem ''uygulanabilir

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Soruşturma Safhaları**
  -Başvuru
  -Ön İnceleme (en az 45 gün)
  -Soruşturmanın Kabulü ve İlanı
  -Soru Formları Gönderilerek Bilgi Toplanması (en az 37 gün)
  -Yerli Üreticiler nezdinde Doğrulama Çalışmaları
  -İhracatçılar nezdindeki Doğrulama Çalışmaları
  -Tespitlerin Değerlendirilmesi ve Damping Hesaplamaları
  -Kamu Dinleme Toplantısı (Zorunlu Değil)
  -Nihai Bildirim
  -Soruşturma Sonuçlarının İthalatta Haksız Rekabeti Önleme Kuruluna Sunulması
  -Soruşturma Sonucunun Resmi Gazete de yayınlanarak Yürürlüğe Girmesi

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Anti Damping Soruşturması Sonuçları Nelerdir ?**
  -Geçici Önlemler.
  -Kati Önlemler.(Sabit oranda veya C.İ.F. Bedelinin % si olarak)
  -Fiyat Taahhütleri.
  -Soruşturmanın Önlemsiz Kapatılması
  Anti Damping Soruşturmaları Ne kadar sürede bitirilir?
  12-16 ay
- **Anti Damping Önlemleri Ne kadar süre geçerlidir?**
  5 yıl (2.kez 5 yıl daha uzatılabilir.)
- **Hukuki durumu nedir?**
  Ulusal ve uluslararası yargı karşısında çok güçlüdür

- **Diğer Hususlar**
  Önlem uygulanırken ihracatçının farklı şekillerde dampingli ihracatı sürdürdüğü tespit olunursa ‘’önlemleri etkisiz kılma soruşturması’’ bu sırada yada dışı uygulamalara yöneldiği tespit olunursa hile soruşturması(circumvention) soruşturmaları ile önlemler ağırlaştırılır. Önlemler üçüncü ülkelere de genişletilebilir.

- Bir Anti-Damping Soruşturmasının Başarılı olması için;
  -Öncesi
  -Başlangıç Aşaması
  -Devamı
  -Sonrasında
  Soruşturmanın iyi yönetilmesi gereklidir. Soruşturma eşiklerine dikkat edilmesi gerekir.

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Anti Sübvansiyon Önlemleri**

  Yasal Temeli:

  1-)1.7.1989 t. ve 20212 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair 3577 sayılı Kanun

  2-)30.10.1999 t. ve 23861 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Karar

  3-) 30.10.1999 t. ve 23861 s. R.G. Yayınlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Yönetmelik

  4-) İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine Dair Tebliğler

  Açıklama:

  Dampingli İhracat yapan ihracatçının bu faaliyeti kendi devleti tarafından doğrudan yada dolaylı şekilde mali katkılarla destekleniyorsa(SÜBVANSE EDİLİYORSA) D.T.Ö.-Anti Damping Anlaşması 16. maddesine göre bu faaliyet yasaklıdır.Bu yasaklı faaliyetin önlenmesi için ilgili devlet aleyhine yürütülen soruşturmaya Anti-Sübvansiyon soruşturması, Soruşturma sonucunda uygulanan önlemlere ise Anti-Sübvansiyon önlemleri denir.

  Geçerlilik süresi beş yıldır. Siyasi boyutu vardır.

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Belli Ülke Menşeli Malların İthalinde Gözetim ve Korunma Önlemleri Uygulanması**

  Yasal Temeli:

  1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı

  Açıklama:

  1/95 sayılı Gümrük Birliği Tesisine Dair Ortaklık Komitesi Kararına göre D.T.Ö. Ye üye olmayan ülkelerden A.B+Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve her yıl resmi gazete de ilan edilen ürünlere ya Gözetim ya da Kota uygulanır. A.B+Türkiye arasında görüşmelerle tespit edilir.

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Tekstil ve Konfeksiyon ürünleri İthalinde Gözetim ve Korunma Önlemleri Uygulanması**

  Yasal Temeli:

  1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı

  Açıklama:

  1/95 sayılı Gümrük Birliği Tesisine Dair Ortaklık Komitesi Kararına göre A.B.'nin üçüncü ülkelere uyguladığı Gözetim ve Korunma Önlemlerini Türkiye'nin de aynen üstlenmesi gerekmektedir. Bu nedenle hazırlanan listelerde yer alan ülkelerden yine liste kapsamı ürünlerin ithalinde tek taraflı veya çift taraflı kontrol uygulanır.

  A.B+Türkiye arasında görüşmelerle tespit edilir.

Dış Ticaret Politikası Araçlarını Hangi Kurumlar Uygulamaktadır ?

- **Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması Önlemleri**

  Yasal Temeli:

  1/95 sayılı Gümrük Birliği Kararı

  Açıklama:

  Devletlerin uyguladığı yıkıcı ihracat destekleri veya başka ülkelerin ihracatçılarının uyguladığı dampingli ihracat politikaları sonucu ihracat pazarlarında olumsuzluklarla karşılaşan ihracatçıların delilleri ile birlikte başvurmaları halinde Ekonomi Bakanlığı Tarafından Türkiye'nin Ticari Haklarının Korunması mevzuatı kapsamında soruşturma açılabilir.Soruşturma sonucunda iddiaların doğrulanması halinde soruşturma açılan ülke aleyhine Kota,Tarife Kontenjanı,Gözetim önlemlerinden biri veya birden fazlası uygulanabilir.

  Uygulaması zor ve siyasi iradenin onayını gerektirmektedir.

3-SONUÇ:

2014 yılı Dış Ticaret Düzenlemeleri 2013 yılında başlayan ve Dış Ticaret stratejisinde dikkate çeken önemli tedbirlerin devamı ve genişletilmiş şekli olduğu söylenebilir.

Bunları aşağıdaki şekilde özetleyebiliriz.:

1- İhracatın Arttırılması ve Pazar paylarının genişletilmesi hedefi sürdürülmektedir.

2- 2014 yılı Dış Ticaret Stratejisinin İthalat boyutunda Dış Ticaret İşlemlerinin basitleştirilmesi,kolaylaştırılması, hedeflenirken bilgisayar destekli denetim ve riske dayalı denetim esasları ön plana çıkarılmıştır.

TEŞEKKÜRLER

ERAY SANVER
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR